

HIỆN ĐẠI HOÁ PHÁP LUẬT Ở VIỆT NAM - NHỮNG RÀO CẢN VÀ MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ

TÀO THỊ QUYÊN*

Tóm tắt: Việc hiện đại hoá pháp luật sao cho thích ứng với bối cảnh toàn cầu hoá, hội nhập quốc tế và Cách mạng công nghiệp lần thứ Tư là yêu cầu khách quan đối với nhiều quốc gia trên thế giới. Mỗi quốc gia sẽ gặp phải các rào cản khác nhau trong tiến trình hiện đại hoá pháp luật của mình. Ở Việt Nam, có nhiều rào cản đã và đang gây khó khăn cho quá trình hiện đại hoá pháp luật. Bài viết phân tích các rào cản và đưa ra một số khuyến nghị đối với việc hiện đại hoá pháp luật Việt Nam như: đổi mới tư duy pháp lý; xác định chủ thuyết trong nghiên cứu khoa học pháp lý và xây dựng pháp luật; hoàn thiện quy trình lập pháp; tăng đầu tư tài chính và nhân lực cho công tác xây dựng pháp luật; thiết lập cơ chế kiểm soát và loại bỏ lợi ích nhóm tiêu cực trong xây dựng pháp luật.

Từ khoá: Hiện đại hoá pháp luật; tư duy pháp lý; xây dựng pháp luật

Nhận bài: 13/4/2023

Hoàn thành biên tập: 06/11/2023

Duyệt đăng: 06/11/2023

LEGAL MODERNISATION IN VIETNAM - BARRIERS AND RECOMMENDATIONS

Abstract: The modernisation of the law to adapt to the context of globalisation, international integration, and the fourth industrial revolution is an objective requirement of many countries around the world. Each country will face different barriers in the process of modernising its legal system. In Vietnam, there are many barriers that have been causing difficulties for the process of legal modernisation. The article proposes a number of solutions to overcome those barriers, such as innovating legal thinking; identifying theories in legal scientific research and lawmaking; improving the legislative process; increasing financial and human resource investment in lawmaking; and establishing a mechanism to control and eliminate group interests in lawmaking.

Keywords: Legal modernisation; legal thinking; lawmaking

Received: Apr 13th, 2023; Editing completed: Nov 6th, 2023; Accepted for publication: Nov 6th, 2023

Hiện đại hoá pháp luật được hiểu là xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật theo hướng hiện đại thích ứng với bối cảnh toàn cầu hoá, hội nhập quốc tế và Cách mạng công nghiệp lần thứ Tư. Trong quá trình hiện đại hoá pháp luật, các quốc gia phải đối mặt với những rào cản, khó khăn khác nhau. Việc nhận diện một cách chính xác và đầy đủ những rào cản đó giúp cho các

cơ quan có thẩm quyền tìm ra giải pháp phù hợp để hiện đại hoá pháp luật.

1. Nhận diện một số rào cản trong quá trình hiện đại hoá pháp luật ở Việt Nam

1.1. Sự ảnh hưởng của tư duy xây dựng pháp luật chủ yếu để quản lý xã hội

Cho đến nay chưa có quan niệm thống nhất thế nào là tư duy pháp lý. Theo nghĩa chung nhất, tư duy pháp lý là một hình thức biểu hiện của tư duy trong một lĩnh vực cụ thể¹.

* Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Viện Nhà nước và Pháp luật,
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh
E-mail: taoquyenhcma@gmail.com

¹ Trần Nho Thìn, “Đổi mới tư duy pháp lý trong điều kiện xây dựng Nhà nước pháp quyền”, trong: